

Syllabus na rok akademicki 2025/26 Cykl kształcenia 2025/26			
Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa przedmiotu	Anatomia prawidłowa człowieka 2	Grupa szczegółowych efektów uczenia się	
	Normal human anatomy 2	Grupa zajęć (kod grupy) A	Nazwa grupy Biomedyczne podstawy fizjoterapii
Forma zaliczenia przedmiotu	Semestr zimowy		Semestr letni
			zaliczenie, egzamin
Wydział	Wydział Fizjoterapii		
Kierunek studiów	Fizjoterapia		
Poziom studiów	jednolite magisterskie		
Forma studiów	stacjonarne		
Rok studiów	1	Semestr studiów	letni
Typ przedmiotu	obowiązkowy		
Język wykładowy	polski		

Liczba godzin w podziale na formy zajęć i jednostki organizacyjne													
Forma realizacji zajęć													
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe-nieklucznicze (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr letni - liczba godzin w podziale na formy zajęć i jednostki organizacyjne													
	WY	SE	CA	CN	CK	CL	CS	PP	LE	WF	PZ	SK	EL
Zakład Anatomii Prawidłowej	15			30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego stacjonarnego				30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (synchroniczne)	15												

Razem w roku – liczba godzin w podziale na formy zajęć i jednostki organizacyjne													
	WY	SE	CA	CN	CK	CL	CS	PP	LE	WF	PZ	SK	EL
Zakład Anatomii Prawidłowej	15			30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego stacjonarnego				30									
godziny w ramach kształcenia bezpośredniego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (synchroniczne)	15												

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, przygotowanie do zajęć itp.)	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
1. Kształcenie bezpośrednie stacjonarne	30	1.2
2. Kształcenie bezpośrednie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (synchroniczne)	15	0.6
3. Kształcenie asynchroniczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	0	0
4. Samokształcenie kierowane (dotyczy tylko kierunków pielęgniarstwo i położnictwo)	0	0
5. Indywidualna praca własna studenta	30	1.2
6. Praktyka zawodowa	0	0
Łączny nakład pracy studenta	75	3
WSKAŹNIKI		
1. Łącznie nakład pracy studenta w ramach kształcenia bezpośredniego	45	1.8
2. Łącznie nakład pracy studenta w ramach kształcenia z użyciem metod i technik kształcenia na odległość	15	0.6

Cele kształcenia
C1. ZAPOZNANIE STUDENTÓW Z ANATOMIĄ CZŁOWIEKA , WPROWADZENIE ELEMENTÓW ANATOMII TOPOGRAFICZNEJ I POWIERZCHOWNEJ
C2. POZYSKANIE SZCZEGÓŁOWEJ ZNAJOMOŚCI W ZAKRESIE UKŁADU KOSTNEGO, MIĘŚNIOWEGO I NACZYNIOWEGO W ZAKRESIE SZKIELETU OSIOWEGO I SZKIELETU KOŃCZYN
C3. OPANOWANIE NAZEWNICTWA ANATOMICZNEGO I UMIEJĘTNOŚCI POSŁUGIWANIA SIĘ NIM
C4. Wykształcenie kompetencji społecznych zgodnych z efektami uczenia się dla danego przedmiotu.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć			
Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot zna i rozumie/ potrafi/ jest gotów do	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych*
A.W1.	budowę anatomiczną poszczególnych układów organizmu ludzkiego i podstawowe zależności pomiędzy ich budową i funkcją w warunkach zdrowia i choroby, a w szczególności układu narządów ruchu;	odpowiedź ustna lub pisemna; egzamin teoretyczny	CN
A.W3.	mianownictwo anatomiczne niezbędne do opisu stanu zdrowia;	odpowiedź ustna lub pisemna, egzamin teoretyczny	CN

A.U1.	rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostno-stawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie;	odpowiedź ustna lub pisemna, egzamin teoretyczny	CN
K.1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	odpowiedź ustna lub pisemna, obserwacja studenta	CN
K.2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;	odpowiedź ustna lub pisemna, obserwacja studenta	CN
K.3	prezentowania postawy promującej zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;	odpowiedź ustna lub pisemna, obserwacja studenta	CN
* WY - wykłady; SE - seminaria; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning			

Treści programowe

Wykłady

Wykład 1. - krążenie duże i małe / aorta – podział i odgałęzienia / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny / palpacja dużych naczyń krwionośnych Wykład 2. -jama klatki piersiowej / śródpiersie – podział i zawartość /opłucna i jamy opłucnowe / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 3. -jama brzuszna / otrzewna, stosunki otrzewnowe / żyły główne: górna i dolna – obszar drenażu / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny / palpacja jamy brzusznej Wykład 4. - podział i ogólny opis mózgowia / opony mózgowia i rdzenia kręgowego / krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego /układ komorowy mózgowia / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 5. - unaczynienie mózgowia / koło tętnicze mózgu /kresomózgowiadra podkorowe / torebka wewnętrzna / ważniejsze ośrodki korowe / międzymózgowie: wzgórze i podwzgórze / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 6. -śródmózgowie / tyłomózgowie wtórne: most i mózdzek -test kontrolny II - sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. / przykłady pytań na egzamin praktyczny Wykład 7. -rdzeń przedłużony / rdzeń kręgowy, budowa zewnętrzna i wewnętrzna -test kontrolny II poprawa sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. Wykład 8. -drogi nerwowe -drogi czucia powierzchownego i głębokiego -drogi piramidowe i pozapiramidowe – przebieg w rdzeniu kręgowym i mózgowiu / sztuczki mnemotechniczne wykorzystywane w nauce anatomii cd. #

Ćwiczenia

Semestr 2 (letni): Ćwiczenie 1. Połączenia kręgosłupa i klatki piersiowej. Połączenie czaszki z kręgosłupem. Mięśnie szyi. Mięśnie brzucha. Powięź. Pochewka mięśnia prostego brzucha. Kanał pachwinowy Ćwiczenie 2. Serce. Budowa zewnętrzna serca, przedsionki, komory zastawki, ściany, szkielet serca. Naczynia własne serca. Worek osierdziowy. Topografia serca. Krążenie płodowe Ćw 1 i 2. Palpacja: kręgosłup – wyrostki i guzki i klatka piersiowa – żebra, mostek, przestrzenie międzyżebrowe. Ćwiczenie 3. Układ oddechowy. Drogi oddechowe górne i dolne – jama nosowa, zatoki przynosowe, krtań, tchawica. Płuca –budowa zewnętrzna i wewnętrzna, podział drzewa oskrzelowego. Naczynia czynnościowe i odżywcze płuc. Ćwiczenie 4. Układ pokarmowy. Przewód pokarmowy – jama ustna, ślinianki, gardło, przełyk, żołądek, jelito cienkie i grube. Ćwiczenie 5. Układ pokarmowy. Gruczoły jamy brzusznej. Wątroba – krążenie wrotne, pęcherzyk żółciowy i drogi żółciowe. Trzustka. Śledziona. Ćw 3-5 Palpacja: układ oddechowy i pokarmowy dostępne na preparatach Ćwiczenie 6. Układ moczowy. Nerki, drogi wyprowadzające mocz: miedniczki nerkowe, moczowody, pęcherz moczowy, cewka moczowa żeńska i męska. Ćwiczenie 7. Układ narządów rozrodczych. Narządy płciowe wewnętrzne i zewnętrzne żeńskie. Narządy płciowe wewnętrzne i zewnętrzne męskie. Ćw 6-7 Palpacja: układ moczowy i rozrodczy (na preparatach wyłącznie). Ćwiczenie 8. Repetytorium III (I termin) ćw. 13-15 z semestru zimowego oraz ćw. 1-7 z semestru letniego. Układy: oddechowy, pokarmowy, moczowo-płciowy. Serce, naczynia krążenia dużego (aorta, żyły główne) łącznie z naczyniami kończyn. Ćwiczenie 9. Mózgowie. Opis ogólny, koło tętnicze mózgu. Opony mózgowia – zbiorniki podopajęczynówki. Kresomózgowie, komory boczne. Repetytorium III (II termin). Ćwiczenie 10. Mózgowie. Międzymózgowie, komora III. Śródmózgowie. Ćwiczenie 11. Mózgowie. Tyłomózgowie – most, mózdzek i rdzeń przedłużony. Komora IV. Ćwiczenie 12. Rdzeń kręgowy. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Układ autonomiczny. Ćwiczenie 13. Nerwy czaszkowe. Nerw trójdzielny, twarzowy, językowo-gardłowy i błędny. Cw 8-13 Palpacja na preparatach. Ćwiczenie 14. Repetytorium IV ćw 9-13 (I termin). Układ nerwowy ośrodkowy i obwodowy (sploty: szyjny, ramienny, lędźwiowy, krzyżowy). Ćwiczenie 15. Narządy zmysłów. Narząd wzroku – schemat budowy. Narząd przedsionkowo-ślimakowy – schemat budowy. Repetytorium IV (II termin).

Literatura obowiązkowa

1. Anatomia układu ruchu / Zofia Ignasiak. - Wrocław : Edra Urban & Partner, 2007-2020.
2. Anatomia narządów wewnętrznych i układu nerwowego człowieka / Zofia Ignasiak. - Wrocław : Edra Urban & Partner, 2008-2022.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce

1. Atlas anatomii człowieka. T. 1-3 (mianownictwo łacińskie lub angielskie) / Sobotta ; redakcja Friedrich Paulsen, Jens Waschke. - Wrocław : Edra Urban & Partner, 2016 i nowsze.

Warunki/wymagania wstępne

1. Student powinien być odpowiednio ubrany (ubiór ma być godny -bez ekstrawagancji, buty zakrywające stopę, na płaskiej podeszwie)
2. Student powinien posiadać biały fartuch lekarski i rękawice lateksowe (lub nitrylowe w przypadku uczulenia).
3. Student powinien wykazać się podstawową wiedzą o budowie anatomicznej człowieka z zakresu szkoły średniej.

Zasady wystawiania ocen częściowych z przedmiotu w trakcie semestru letniego

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Zasady przyznawania ocen częściowych z przedmiotu w trakcie semestru:

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Student otrzymuje 3 pytania z danego zagadnienia i musi udzielić poprawnej odpowiedzi na większość zagadnień. Pozytywne oceny z odpowiedzi ustnych lub sprawdzianów pisemnych; rozpoznanie narządów, mięśni, nerwów i naczyń w przynajmniej 51% okazanych materiałów; potrafi określić działanie mięśni oraz zakresy unerwienia nerwów i ukrwienia naczyń w żywym organizmie w przynajmniej 51% okazanych materiałów. Student zalicza odpowiedź jeśli opisze dane zagadnienie anatomiczne podając prawidłowe informacje zgodnie ze skalą umieszczoną poniżej.

Pozytywne oceny z zaliczenia wykładów. Osobno w semestrze letnim i zimowym. Na wykładzie nr6 studenci wypełniają zdalnie (strona internetowa testportal) test zaliczeniowy z tematyki wykładów nr1-5. Test jednokrotnego wyboru składa się z 20 pytań. Do zaliczenia wymagane jest uzyskanie 11 pozytywnych odpowiedzi. W przypadku nie zaliczenia w pierwszym terminie testu z wykładów poprawa na wykładzie nr 7.

Pozytywne oceny z 4 okresowych sprawdzianów (ćwiczenia 1-8 i 9-13 w I semestrze oraz ćwiczenia 1-7 oraz 8-13 w II semestrze)

Zaliczenie pisemne samokształcenia w II semestrze letnim.

Obecność na zajęciach (100%) – zaliczenie nieobecności u prowadzącego zajęcia w formie zakomunikowanej studentom (ustne zaliczenie materiału z ćwiczenia)

Warunki i kryteria uzyskania zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie 2 okresowych sprawdzianów w semestrze zimowym i dwóch sprawdzianów w semestrze letnim z omówionego zakresu oraz zaliczenie testów z wykładów w semestrze zimowym i w semestrze letnim.

Kryteria oceny z egzaminu

Egzamin końcowy – składa się z egzaminu praktycznego (pisemny) i teoretycznego (ustny), opisanych w regulaminie przedmiotu, który zakomunikowano, zapewniono dostęp do materiałów i omówiono ze studentami.

Egzamin praktyczny:

Polega na wpisaniu przez studenta do karty odpowiedzi nazw 20 wskazanych strzałkami szczegółów anatomicznych w języku polskim lub angielskim. Do zaliczenia egzaminu praktycznego wymagane jest min. 11 poprawnych odpowiedzi, co umożliwia przystąpienie do egzaminu teoretycznego.

Egzamin Teoretyczny:

Polegają na odpowiedzi ustnej na wylosowane cztery pytania z zagadnień podanych do wiadomości studentów w gablocie Zakładu i na stronie Zakładu Anatomii UMW (tzw. lista pytań). Do zaliczenia egzaminu należy udzielić poprawnej odpowiedzi na wszystkie cztery pytania. Student zalicza przedmiot po udzieleniu odpowiedzi na zagadnienia anatomiczne zgodnie z poniżej przedstawioną skalą ocen.

Ocena	Próg zaliczenia
Bardzo dobra (5,0)	93-100%
Ponad dobra (4,5)	85-92%
Dobra (4,0)	77-84%
Dość dobra (3,5)	69-76%
Dostateczna (3,0)	60-68%
Niedostateczny (2,0)	Poniżej 60%

Warunki i kryteria dopuszczenia do egzaminu

Do egzaminu końcowego składającego się z egzaminu praktycznego i teoretycznego dopuszczenie są studenci zgodnie z kryteriami zawartymi w Warunki i kryteria uzyskania zaliczenia przedmiotu opisanymi powyżej

Warunki i kryteria oceny z egzaminu

Egzamin końcowy – składa się z egzaminu praktycznego (pisemny) i teoretycznego (ustny).

Egzamin praktyczny:

Polega na wpisaniu przez studenta do karty odpowiedzi nazw 20 wskazanych strzałkami szczegółów anatomicznych. Do zaliczenia egzaminu praktycznego wymagane jest min.11 poprawnych odpowiedzi, co umożliwia przystąpienie do egzaminu teoretycznego.

Egzamin Teoretyczny polega na odpowiedzi ustnej na wylosowane cztery pytania z zagadnień podanych do wiadomości studentów w gablocie Zakładu i na stronie Zakładu Anatomii UMW (tzw. lista pytań). Do zaliczenia egzaminu należy udzielić poprawnej odpowiedzi na wszystkie cztery pytania. Ocenę końcową stanowi ocena uzyskana na egzaminie teoretycznym.

Kryteria ocen - znajomość zagadnienia:

Bardzo dobra (5,0)

93-100%

Ponad dobra (4,5)

85-92%

Dobra (4,0)

77-84%

Dość dobra (3,5)

69-76%

Dostateczna (3,0)

60-68%

Niedostateczny (2,0)

Poniżej 60%

Ocena końcowa z egzaminu teoretycznego jest średnią ocen z poszczególnych odpowiedzi. Uzyskanie oceny niedostatecznej z jednego pytania skutkuje oceną niedostateczną z całego egzaminu (mimo pozytywnych ocen z pozostałych zagadnień).

Ocena	Próg zaliczenia
Bardzo dobra (5,0)	93-100%
Ponad dobra (4,5)	85-92%
Dobra (4,0)	77-84%
Dość dobra (3,5)	69-76%
Dostateczna (3,0)	60-68%
Niedostateczny (2,0)	Poniżej 60%

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Anatomii Prawidłowej
Kierownik jednostki prowadzącej przedmiot	Prof dr hab Bartosz Kempisty
Numer telefonu	+ 48 71 784 13 31
E-mail	bartosz.kempisty@umw.edu.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Sławomir Woźniak
Numer telefonu	+ 48 71 784 13 31
E-mail	slawomir.wozniak@umw.edu.pl

Koordinator przedmiotu	Sławomir Woźniak
Numer telefonu	+ 48 71 784 13 31
E-mail	slawomir.wozniak@umw.edu.pl

KONSULTACJE: informacje szczegółowe o terminach i miejscach konsultacji kadry akademickiej podawane są na stronach internetowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni prowadzących zajęcia z danego przedmiotu oraz w gablotach obok sekretariatów.

Data ostatniej aktualizacji	Sylabus zaktualizowany przez
22.09.2025	slawomir.wozniak@umw.edu.pl